

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9
TỈ SỐ LƯỢNG GIÁC CỦA GÓC NHỌN TRONG TAM GIÁC VUÔNG
Tài liệu lớp học Zoom 9A0 - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyễn Hồng

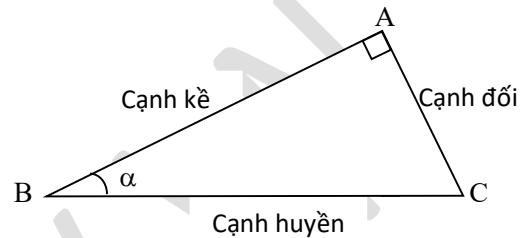
Họ và tên: .....Ngày học: .....

1/ Tỉ số lượng giác của góc nhọn trong tam giác vuông.

Có bốn tỉ số lượng giác của góc nhọn trong tam giác vuông:

$$\sin \alpha = \frac{\text{đoi}}{\text{huyền}} \quad \cos \alpha = \frac{\text{ke}}{\text{huyền}}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\text{đoi}}{\text{ke}} \quad \operatorname{cotg} \alpha = \frac{\text{ke}}{\text{đoi}}$$

2/ Hệ thức liên hệ giữa các tỉ số lượng giác góc nhọn.

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$$

$$\operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{cotg} \alpha = 1$$

$$\operatorname{cotg} \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$$

$$\frac{1}{\cos^2 \alpha} = 1 + \operatorname{tg}^2 \alpha$$

$$\frac{1}{\sin^2 \alpha} = 1 + \operatorname{cotg}^2 \alpha$$

GIÁ TRỊ LƯỢNG GIÁC CỦA GÓC NHỌN ĐẶC BIỆT

	30°	45°	60°
$\sin \alpha$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
$\cos \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
$\tan \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
$\cot \alpha$	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

3/ Tỉ số lượng giác của hai góc phụ nhau.

Gọi α và β là hai góc phụ nhau trong tam giác vuông.

Ta có: $\alpha + \beta = 90^\circ$

$$\sin \alpha = \cos \beta \quad \cos \alpha = \sin \beta$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \operatorname{cotg} \beta \quad \operatorname{cotg} \alpha = \operatorname{tg} \beta$$

$$1^\circ = 60' \quad 90^\circ = 89^\circ 60'$$

Bài tập vận dụng:

Câu 1. Cho tam giác ABC vuông tại A, đường phân giác AD. Chứng minh rằng:

a) $\frac{1}{AB} + \frac{1}{AC} = \frac{\sqrt{2}}{AD}$

b) $\frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \leq \frac{1}{AD^2}$

Câu 2. Cho hình thang ABCD có hai cạnh bên là AD và BC bằng nhau, đường chéo AC vuông góc với cạnh bên BC. Biết $AD = 5a$, $AC = 12a$.

a) Tính $\frac{\sin B + \cos B}{\sin B - \cos B}$

b) Tính chiều cao của hình thang ABCD.

Câu 3. Cho tam giác nhọn ABC, hai đường cao AD và BE cắt nhau tại H. Biết $HD : HA = 1 : 2$, chứng minh rằng $\tan B \cdot \tan C = 3$.

Vinastudy – Chuyên bồi dưỡng Toán từ lớp 4 đến lớp 12
Hệ thống khóa học video, lớp học tương tác qua zoom, học kèm trực tiếp
Đc: Số 23 Ngõ 26 Nguyễn Hồng - Đống Đa - Hà Nội

Câu 4. Cho góc xOy có số đo bằng $\alpha (\alpha < 90^\circ)$. Trên tia phân giác của góc này lấy điểm A cố định. Qua A vẽ một đường thẳng thay đổi cắt Ox, Oy lần lượt tại M và N . Chứng minh rằng tổng $\frac{1}{OM} + \frac{1}{ON}$ có giá trị không đổi.

Câu 5. Cho tam giác ABC , hai đường trung tuyến BE, CF vuông góc với nhau. Chứng minh rằng:
$$\cot B + \cot C \geq \frac{2}{3}.$$

Câu 6. Cho tam giác ABC vuông ở $A, AH \perp BC, HE \perp AB, HF \perp AC$
($H \in BC, E \in AB, F \in AC$).

a. Chứng minh rằng $AE \cdot AB = AF \cdot AC; BH = BC \cdot \cos^2 B$.

b. Chứng minh rằng $\frac{AB^3}{AC^3} = \frac{BE}{CF}$.

c. Chứng minh rằng $\sqrt[3]{BC^2} = \sqrt[3]{CF^2} + \sqrt[3]{BE^2}$.

d. Cho $BC = 2a$. Điểm A thay đổi sao cho giả thiết vẫn đúng. Tìm giá trị lớn nhất của diện tích tứ giác $AEHF$.

Câu 7. Cho tam giác ABC có 3 góc nhọn và có độ dài lần lượt là a, b, c . CMR:

$$\sqrt{a \cdot \sin A} + \sqrt{b \cdot \sin B} + \sqrt{c \cdot \sin C} = \sqrt{(a + b + c) \cdot (\sin A + \sin B + \sin C)}$$

Câu 8. Lấy điểm O bất kỳ trong tam giác, các tia AO, BO, CO cắt các cạnh BC, CA, AB theo thứ tự tại D, E, F . Chứng minh rằng:

a) $\frac{OD}{AD} + \frac{OE}{BE} + \frac{OF}{CF} = 1$

b) $\left(1 + \frac{AD}{OD}\right) \cdot \left(1 + \frac{BE}{OE}\right) \cdot \left(1 + \frac{CF}{OF}\right) \geq 64$.

Câu 9. Cho tam giác ABC , có các góc B và C đều nhọn. Các đường cao AD và BE cắt nhau tại H . Gọi G là trọng tâm của tam giác ABC . Cho biết $\tan B \cdot \tan C = 3$, chứng minh rằng $HG \parallel BC$.

Câu 10. Nếu tam giác ABC vuông tại A có trung tuyến $AM, \widehat{ABM} = 15^\circ$ và $S_{ABC} = 16$. Tính độ dài BM .

Câu 11. Cho tam giác ABC có góc $B = 60^\circ$. CMR: $AC^2 = AB^2 + BC^2 - AB \cdot BC$.

Giáo viên: Thầy Mẫn

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9
PHÉP KHAI PHƯƠNG (tiếp)

Tài liệu lớp học Zoom 9A0 - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyễn Hồng

Họ và tên: .....Ngày học: .....

Câu 1. Chứng minh $B = \sqrt{6 + \sqrt{6 + \sqrt{6 + \dots + \sqrt{6}}}}$ không là số nguyên.

Câu 2. Chứng minh

a) Với $a, b > 0$ thì $\sqrt{a+b} < \sqrt{a} + \sqrt{b}$

b) Với $a > b > 0$ thì $\sqrt{a} - \sqrt{b} < \sqrt{a-b}$

Tìm GTNN

Câu 3. Tìm GTNN của biểu thức $A = \sqrt{(2020-x)^2} + \sqrt{(2019-x)^2}$

Câu 4. Tìm GTNN của biểu thức $B = \sqrt{1-6x+9x^2} + \sqrt{9x^2-12x+4}$

Câu 5. Tìm GTNN của $4a + \frac{1}{a-4}$, với $a > 4$

Câu 6.

a) Tìm GTNN của $\sqrt{x-1} + \frac{4}{\sqrt{x-1}+1}$, với $x \geq 1$.

b) Tìm GTNN của $2\sqrt{x+1} + \frac{1}{\sqrt{x+1}-2}$, với $x > 3$.

Câu 7.

a) Cho $a, b \geq 0$, chứng minh $\sqrt{\frac{a+b}{2}} \geq \frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{2}$

b) Cho $a, b > 0$. Chứng minh $\sqrt{a} + \sqrt{b} \leq \frac{a}{\sqrt{b}} + \frac{b}{\sqrt{a}}$.

Chứng minh, giải pt

Câu 8. Cho a, b, c là các số hữu tỉ thỏa mãn $ab + bc + ca = 1$. Chứng minh

$\sqrt{(a^2+1)(b^2+1)(c^2+1)}$ là một số hữu tỉ.

Câu 9. Cho a, b, c là các số hữu tỉ khác 0; $a = b + c$. CM: $\sqrt{\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2}}$ là số hữu tỉ.

Câu 10. Cho a, b, c là các số hữu tỉ khác nhau đôi một. CM:

$$A = \sqrt{\frac{1}{(a-b)^2} + \frac{1}{(b-c)^2} + \frac{1}{(c-a)^2}}$$
 là một số hữu tỉ.

Câu 11. Giải phương trình

a) $\sqrt{x^2 + 2x + 1} = \sqrt{5 - x}$

b) $\sqrt{x^2 - 4} - x^2 + 4 = 0.$

Câu 12. Giải phương trình

a) $\sqrt{x^2 - 4x + 5} + \sqrt{x^2 - 4x + 8} + \sqrt{x^2 - 4x + 9} = 3 + \sqrt{5}$

b) $\sqrt{2 - x^2 + 2x} + \sqrt{-x^2 - 6x - 8} + \sqrt{x^2 - 4x + 9} = 1 + \sqrt{3}$

c) $\sqrt{9x^2 - 6x + 2} + \sqrt{45x^2 - 30x + 9} = \sqrt{-9x^2 + 6x + 8}$

Câu 13. Giải pt

a) $\sqrt{x + 3} - 4\sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 8} + 6\sqrt{x - 1} = 5$

b) $\sqrt{x^2 - 5x + 6} + \sqrt{x + 1} = \sqrt{x - 2} + \sqrt{x^2 - 2x - 3}.$

Câu 14. Chứng minh $2(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) < \frac{1}{\sqrt{n}} < 2(\sqrt{n} - \sqrt{n-1})$; $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

Áp dụng:

a) Cho $A = 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{100}}$. CM: $18 < A < 19$.

b) CM: $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2500}} < 100$.

Giáo viên: Trần Ngọc Hà